

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060105

DOM
2013-06-25
Stockholm

Mål nr
P 1602-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-02-14 i mål nr P 4571-12, se bilaga A

KLAGANDE

A-K B

MOTPARTER

1. C C

2. Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun, 599 80 Ödeshög

SAKEN

Bygglov för växthus på fastigheten X i Ödeshögs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen upphäver, med ändring av mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsen i Östergötland läns beslut den 21 november 2012 (dnr 403-427-12), Miljö- och byggnämnden i Ödeshög kommuns beslut den 12 december 2011 (§ 130) och meddelar bygglov för uppförande av växthus på fastigheten X i Ödeshögs kommun.

2. Mark- och miljööverdomstolen avslår A-K B:s yrkande om att syn ska hållas.

Dok.Id 1080910

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A-K B har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens avgörande och bevilja henne bygglov för växthuset.

C C och **Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun** har bestritt yrkandet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A-K B har i huvudsak åberopat samma omständigheter som vid mark- och miljödomstolen, med följande tillägg och förtydliganden. Hon har små barn som spelar fotboll och annat på den andra sidan av huset varför den föreslagna placeringen av växthuset är den mest lämpliga. Det finns inte någon annan lämplig plats i trädgården. Det finns inga platta ytor, hela tomten lutar och är kuperad. **C C** har nu klippt bort grenar i vegetationen på hans tomt mot växthuset för att skapa ett hål så att han kan se växthuset extra bra. Så var det inte tidigare.

C C och **Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun** har inte närmare utvecklat grunderna för sin inställning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

A-K B har ansökt om att på fastigheten X i Ödeshögs kommun få uppföra ett ca 5 m² stort växthus ca 20 cm från gränsen till grannfastigheten tillhörande **C C**. Frågan i målet är om denna åtgärd är förenlig med plan- och bygglagen (2010:900), PBL, och om bygglov kan beviljas för den.

Krävs bygglov för åtgärden?

En första fråga är om det behövs bygglov för att uppföra växthuset. Vid denna bedömning har Mark- och miljööverdomstolen att ta ställning till om växthuset utgör

en bygglovbefriad komplementbyggnad enligt 9 kap. 4 § PBL. För att bygglovbefrielse enligt nämnda lagrum ska föreligga krävs bl.a. att komplementbyggnaden inte placeras närmare gränsen än 4,5 m, såvida inte de grannar som berörs medger en sådan närmare placering. C C har motsatt sig växthusets placering. Därmed krävs bygglov för att uppföra det. Eftersom det således inte är fråga om en bygglovbefriad komplementbyggnad enligt 9 kap. 4 § PBL är det inte heller fråga om en sådan åtgärd som med stöd av 10 kap. 2 § PBL får strida mot detaljplan.

Är åtgärden planstridig?

Nästa fråga är om åtgärden att uppföra växthuset strider mot gällande planbestämmelser. För fastigheten gäller en stadsplan från år 1953. Av punkten 5 i övergångsbestämmelserna till PBL följer att planer och bestämmelser som 1 maj 2011 enligt 17 kap. 4 § i den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ska anses ha antagits med stöd av ÄPBL även i fortsättningen ska anses ha antagits med stöd av ÄPBL. Bestämmelserna i 17 kap. 4 § sista stycket i ÄPBL gäller fortfarande för sådana planer och enligt första stycket gäller stadsplanen som detaljplan. Planen reglerar inte avståndet mellan bebyggelse och tomtgräns. Enligt bestämmelsens sista stycke ska därför 39 § byggnadsstadgan (1959:612), BS, tillämpas som bestämmelse i planen.

Av 39 § BS följer att byggnad inte ska läggas på mindre avstånd från gränsen mot grannfastighet än 4,5 meter. Enligt bestämmelsens tredje stycke får nämnden medge undantag från detta krav om det är påkallat av särskilda skäl. Därutöver krävs att det kan ske utan men för granne. Med men avses en olägenhet som inte behöver vara så kvalificerad att den ska betecknas som en betydande olägenhet (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 18 september 2012 i mål nr P 2693-12). Om de i 39 § tredje stycket BS angivna förutsättningarna är uppfyllda är uppförandet av växthuset att anse som planenligt även om det placeras närmare gränsen än 4,5 meter (jfr RÅ 1994 ref. 8 och nyssnämnda avgörande från Mark- och miljööverdomstolen).

Det är ostridigt att växthuset ska placeras närmare gränsen än 4,5 meter varför frågan uppkommer om det föreligger särskilda skäl och om åtgärden kan ske utan men för C C. Mot bakgrund av byggnadens ringa storlek, att det är fråga om ett växthus

och inte t.ex. en byggnad för boende, samt att byggnaden ligger på ett inte obetydligt avstånd från C C:s bostadshus bedömer Mark- och miljööverdomstolen att åtgärden kan ske utan men för C C. De av A-K B anförda omständigheterna kan emellertid inte anses utgöra särskilda skäl. Eftersom förutsättningarna för undantag enligt 39 § BS därmed inte är uppfyllda är den sökta åtgärden planstridig. Därutöver tillkommer att det av stadsplanen bl.a. följer att fastigheten endast får bebyggas med en byggnad. Åtgärden att uppföra växthuset, på den redan bebyggda fastigheten, är således planstridig även i detta avseende.

Är det fråga om en liten avvikelse som är förenlig med planens syfte?

Trots att åtgärden är planstridig kan bygglov ändå ges om avvikelsen från detaljplanen är liten och förenlig med planens syfte (9 kap. 31 b § PBL). Mark- och miljööverdomstolen gör följande överväganden i detta avseende. Om växthuset hade placerats på ett större avstånd än 4,5 m från C C:s tomt hade det varit fråga om en bygglovsbefriad komplementbyggnad enligt 9 kap. 4 § PBL. Detta hade då medfört att åtgärden tillåtits strida mot planen med stöd av 10 kap. 2 § PBL. Planens begränsning vad gäller antalet tillåtna byggnader hade då inte utgjort något hinder för åtgärden. Denna omständighet talar för att åtgärden som sådan utgör en liten avvikelse. Trots att växthuset är placerat endast 20 cm från C C:s fastighet är det likväl inte placerat i närheten av hans bostadshus. Det är dessutom fråga om en storleksmässigt relativt begränsad byggnation. Mot bakgrund av detta bedömer Mark- och miljööverdomstolen att det i detta fall är fråga om en sådan liten avvikelse som avses i 9 kap. 31 b § PBL. Mark- och miljööverdomstolen bedömer även att åtgärden, mot bakgrund av dess omfattning och karaktär samt begränsade inverkan på omgivningen, är förenlig med planens syfte. Bygglov för åtgärden kan därmed lämnas om övriga förutsättningar enligt PBL är uppfyllda.

Är åtgärden i övrigt förenlig med PBL?

Mark- och miljööverdomstolen har konstaterat att den aktuella åtgärden inte innebär men för C C. Åtgärden kan därför inte heller medföra en betydande olägenhet för honom i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL. Det har inte framkommit att åtgärden skulle strida mot PBL i andra avseenden. Av detta följer att det finns

förutsättningar att bevilja bygglov för växthuset. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom och länsstyrelsens beslut ska därför miljö- och byggnämndens beslut upphävas och bygglov beviljas. Mark- och miljööverdomstolen anser att utredningen i målet är tillräcklig. Det saknas därför skäl att hålla syn och A-K B:s yrkande om detta ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, hovrättsråden Mikael Hagelroth, referent, och Eywor Helmenius samt tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander. Föredragande har varit Petter Larsson Garcia.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-02-14
meddelad i
Växjö

Mål nr P 4571-12

KLAGANDE

A-K B

MOTPARTER

1. C C

2. Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun
599 80 Ödeshög

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Östergötlands läns beslut 2012-11-21 i ärende nr 403-427-12, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för växthus på fastigheten X i Ödeshögs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 232550

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:30

BAKGRUND

Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun (nedan nämnden) beslutade den 12 december 2011 (§ 130) att avslå en ansökan från A-K B om bygglov för växthus på fastigheten X i Ödeshögs kommun.

A-K B överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Östergötlands län (nedan länsstyrelsen) som avslog hennes överklagande den 21 november 2012.

A-K B har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

A-K B har yrkat, som det får förstås, att hon ska beviljas bygglov för växthuset. Hon har till stöd för yrkandet anfört bland annat följande. Växthuset är inte någon permanent byggnad och är endast 5 m² stor. Hon har fått ett muntligt godkännande från sin granne att placera växthuset 20 centimeter från den gemensamma gränsen, vilket även tre andra personer hörde. Grannen har nu i efterhand motsatt sig byggnationen. Eftersom hennes granne har en kuperad och bevuxen trädgård och sällan vistas i den aktuella delen av trädgården kan växthuset inte störa honom.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning. Vad A-K B anfört vid mark- och miljödomstolen föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 7 mars 2013.

Ben Heimdal

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit t.f. rådmannen Ben Heimdal, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande var beredningsjuristen Olof Eliasson.